

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

До: Македонска берза на хартии од вредност АД Скопје
Орце Николов 75, 1000 Скопје

Датум: февруари 2023 година

Предмет: Образложение за работењето на Македонски Телеком АД – Скопје за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 година

Следната анализа се однесува на неревидираните финансиски извештаи на Македонски Телеком (МКТ) за периодот 01.01.2022 - 31.12.2022, подготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ).

I Приходи

Приходите од продажба на крајот од 2022 година изнесуваат 11.769.333 илјади денари, што претставува зголемување за 4,9% во споредба со претходната година.

Мобилни услуги

Мобилни говорни и неговорни услуги

На пазарот на мобилната телефонија МКТ има **удел на пазарот од 48,6%** (интерна проценка, споредено со 49,8% на крајот од претходната година). Базата на претплатници на крајот од 2022 година изнесува 1.268 илјади претплатници и е зголемена за 4,3% во однос на претходната година.

Приходите од говорни услуги (малопродажба) како и неговорни мобилни услуги на крајот од 2022 година бележат зголемување од 6,9% во споредба со претходната година.

Зголемувањето главно произлегува од поголемиот број на пост - пејд претплатници и зголемувањето на приходите од роаминг заради намалувањето на рестрикциите поврзани со COVID - 19 пандемијата, а од друга страна пак има намалување на приходите од при-пејд главно заради миграција на претплатниците од при-пејд во пост-пејд како и помал обем на користење на говорни услуги во при-пејд сегментот. Зголемени се и приходите од неговорни услуги, главно како резултат на зголемени приходи од мобилен интернет заради зголемено користење на пакетни тарифни модели со вклучени неговорни услуги како и зголемен GPRS сообраќај од роаминг.

Приходите од говорни услуги – големопродажба на крајот од 2022 година бележат намалување од 12,4% во споредба со претходната година.

Комбинираниот ARPU (просечниот приход по корисник) од говорни и неговорни услуги бележи намалување од 3,9% во споредба со претходната година, достигнувајќи 372 денари главно придвижен од помалиот обем на користење на говорни услуги во при-пејд сегментот.

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

Фиксни услуги

Фиксни говорни и неговорни услуги

МКТ успеа да ја одржи **водечката позиција на пазарот на фиксни говорни услуги со 61,5%** (интерна проценка, споредено со 62,5% на крајот од претходната година), односно 225 илјади корисници на крајот од 2022 година.

Приходите од говорни услуги од малопродажба во 2022 година во фиксниот сегмент се намалија за 3,8% во споредба со претходната година поради намалениот појдовен сообраќај за 28,7%. На крајот од 2022 година бројот на корисници на фиксна телефонија (вклучувајќи ги и корисниците на конвергентни услуги) бележи благо зголемување за 0,3% споредено со претходната година.

Вкупниот број на пристапи на широкопојасен интернет (вклучувајќи ги и корисниците на конвергентни услуги) на крајот од 2022 година е зголемен за 2,9% и изнесува 226,6 илјади во споредба со 220,1 илјади на крајот од претходната година. **Бројот на претплатници на широкопојасен интернет (без големопродажба)** на крајот од 2022 година е зголемен за 3% и изнесува 203 илјади во споредба со 197 илјади на крајот од претходната година. **Уделот на пазарот на широкопојасен интернет** на крајот од 2022 година изнесува **49,7%** (интерна проценка, споредено со 49,8% на крајот од претходната година). Инвестициите во оптичката мрежа резултираат во континуиран раст на бројот на оптички пристапи во земјата. На крајот од 2022 година Македонски Телеком овозможи повеќе од 274 илјади пристапи до оптика што е за 11% повеќе споредено со претходната година.

Во однос на **ТВ пазарот, МКТ има лидерска позиција со 33,6%** (интерна проценка, споредено со 34,5% на крајот од претходната година) **удел** од вкупниот ТВ пазар. IPTV (дигитална телевизија преку Интернет протокол) услугата, поради високиот квалитет, интерактивноста и уникатното ТВ искуство, е одлично прифатена на пазарот и МКТ на крајот од 2022 година оствари зголемување на бројот на корисници на IPTV (вклучувајќи Magenta 1, 3 Play и други TV услуги) за 1,2% во споредба со претходната година што резултираше со база од 148 илјади корисници на крајот од 2022 година.

Приходите од малопродажен Интернет на крајот од 2022 година се зголемени за 4% во споредба со претходната година.

Приходите од дигитална телевизија преку Интернет протокол („IPTV“) на крајот од 2022 година се зголемени за 0,9% во споредба со претходната година.

Останати приходи

Останати приходи во фиксниот и мобилниот сегмент

Приходите од системска интеграција и ИТ услуги на крајот од 2022 година се зголемени за 35,8% во споредба со претходната година како резултат на зголемените приходи од ИКТ проекти, главно како резултат на проектот за паметно осветлување и платформа за дигитален град.

Приходите од продажбата на опрема на крајот од 2022 година се зголемија за 12,8% во споредба со претходната година како резултат на зголемувањето на приходите од продажба на мобилни апарати на рати заради поголемата просечна продажна цена поддржано од ефектот од алокација на приходите според МСФИ 15.

II Трошоци

Оперативни трошоци

На страната на трошоците, на крајот од 2022 година оперативните расходи бележат зголемување од 5,2% во споредба со претходната година, што во најголем дел се должи на зголемувањето на трошоците за набавна вредност на трговски стоки и трошоците за сировини и други материјали (кои ги вклучуваат трошоците за електрична енергија).

Трошоците за вработени се намалени за 1,9% на крајот од 2022 година во споредба со претходната година како резултат на намалените трошоци за плати заради намалениот број на вработени компензирано со зголемувањето на трошоците за отпреминини во согласност со новата програма за доброволно заминување од Компанијата.

Трошоците за набавна вредност на трговски стоки се зголемени за 25,5%, во линија на зголемените приходи од продажба, додека трошоците за сировини и други материјали каде се вклучени и трошоците за електрична енергија, се зголемени за 169% на крајот од 2022 година во споредба со претходната година, доминантно поради зголемување на цената на електричната енергија како резултат на глобалните движења на цената на електричната енергија.

Расходите за услуги со карактер на материјални трошоци се намалени за 8,7% на крајот од 2022 година во споредба со претходната година.

Трошоците за амортизација се намалени за 8,1% на крајот од 2022 година во споредба со претходната година.

Капитални трошоци

Вкупните капитални инвестиции (CAPEX), на крајот од 2022 година изнесуваат 4.164.954 илјади денари.

III Оперативна и нето добивка

Горенаведените движења на страната на приходите и трошоците резултираа со намалување на оперативната добивка пред камати, оданочување и амортизација (ЕБИТДА) во 2022 година за 3,4% во споредба со претходната година, главно како резултат на глобалните економски трендови и значајното зголемување на цената на електричната енергија. ЕБИТДА маргината во 2022 година е намалена и изнесува 38,8% во споредба со 42,2% на крајот од претходната година. Доколку се исклучат трошоците за електрична енергија, ЕБИТДА во 2022 година би била зголемена за 5,1% во споредба со претходната година додека ЕБИТДА маргината би изнесувала 43,9% и би била на исто ниво споредено со минатата година (43.9%).

Оперативната добивка пред камати и оданочување (ЕБИТ) во 2022 година е зголемена за 4,8% во споредба со претходната година.

Како резултат на горенаведените движења на страната на приходите и трошоците како и финансиските приходи и расходи, нето добивката за 2022 година е намалена за 5,7% во споредба со претходната година и изнесува 1.500.279 илјади денари.

Во илјади денари	2021 јан - дек	2022 јан - дек	Промена 2022 спрема 2021
Оперативни приходи	11.297.766	11.880.860	5,2%
Приходи од продажба	11.216.512	11.769.333	4,9%
Оперативни расходи	9.566.618	10.067.295	5,2%
Трошоци за електрична енергија	190.439	608.113	219,3%
Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	3.039.322	2.793.719	-8,1%
Оперативни расходи без амортизација	6.527.296	7.273.576	11,4%
Оперативна добивка пред камати, оданочување и амортизација (ЕБИТДА)	4.770.470	4.607.284	-3,4%
ЕБИТДА маргина во %	42,2%	38,8%	-8,2%
Оперативна добивка пред камати, оданочување и амортизација (ЕБИТДА) без трошоци за електрична енергија	4.960.909	5.215.397	5,1%
ЕБИТДА маргина во % без трошоци за струја	43,9%	43,9%	0,0%
Оперативна добивка пред камати и оданочување (ЕБИТ)	1.731.148	1.813.565	4,8%
Финансиски приходи	90.297	24.849	-72,5%
Финансиски расходи	57.849	131.155	126,7%
Данок од добивка	172.303	206.980	20,1%
Нето добивка	1.591.293	1.500.279	-5,7%

IV Исплатени дивиденди

Собранието на акционери на МКТ на состанокот одржан на 31 мај 2022 година ја усвои Одлуката за исплата на дивиденда за 2021 година и утврдување на дивиденден календар. Во согласност со оваа Одлука дивидендата за 2021 година беше во вкупен бруто износ од 1.721.980 илјади денари.

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ

Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

Бруто износ на дивиденда по акција за 2021 година е МКД 19,96 што е зголемување за 24,6% во споредба со дивидендата за 2020 година (МКД 16,02). Дивидендата беше исплатена до законски утврдениот рок, 30 септември 2022 година.

V План и очекувања за претстојниот период

Во претстојниот период се очекува позитивниот тренд на раст на приходите во делот на основниот бизнис да продолжи и да резултира со повисока нето маргина. Повисоката нето маргина заедно со ефектот од континуирана оптимизација на трошоците се очекува да го неутрализираат негативниот ефект од инфлацијата и од промената на цената на електричната енергија и да резултира со зголемена EBITDA во однос на минатата година.

Позитивниот тренд на приходите се очекува да биде обезбеден преку:

- продолжување на позитивниот развој во структурата на пазарот – понатамошно подобрување на соодносот постпејд/ припејд, позитивен развој на ARPU
- одржување на лидерската позиција во FMC и обезбедување на генерирање на позитивна вредност од конвергирани домаќинства
- засилување на користењето на 5G
- подобрување на инфраструктурните инвестиции, продолжување на проширувањето на оптичката мрежа и подобрување на стапката на искористеност
- раст на ИКТ и cloud, понатамошен развој на дигиталната трансформација.

VI Промена во сметководствените политики

Врз основа на одлуката „Носител на продажбата наспроти Агент“: Препродавач на софтвер (МСФИ 15 Приходи од договори со купувачи)“ според дневниот ред на Комитетот за толкување на МСФИ, финализирана на 30 мај 2022 година, МКТ мораше повторно да ја процени контролата во релевантната препродажба на софтвер, услугите за содржини и обезбедените услуги за стриминг, од аспект на тоа дали има улога на Агент или на Носител на продажбата. Во случаи кога МКТ е во посредничка позиција помеѓу некој добавувач и купувач, мора да се направи проценка дали МКТ го добавува или го обезбедува релевантниот производ или услуга што е побаран од страна на купувачот во улога на Носител на продажбата или само како Агент што работи за добавувачот. Резултатот зависи од тоа дали МКТ ќе ја евидентира продажбата како бруто (како Носител на продажбата) или како нето по одбивањето на трошоците на добавувачот, односно може да го евидентира само износот на преостанатата маржа (како Агент). Повторната проценка беше завршена во третото тримесечје од 2022 година и беше заклучено дека треба да се усвои сметководство за Агент, за релевантниот дел на препродажба на софтвер, услугите за содржини и обезбедените услуги за стриминг. Овој заклучок резултираше со промена во сметководствената политика. Во споредба со претходното сметководство, ова доведува до намалување на приходите и трошоците за 93.366 илјади денари за 2022 година и 83.034 илјади за 2021 година. EBITDA, Нето добивката, Извештајот за финансиската состојба и готовинскиот тек се непроменети.

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ

Адреса: „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

Телефон: +389 2 3100 200 | Факс: +389 2 3100 300 | Контакт центар +389 2 122

E-Mail: kontakt@telekom.mk | Internet: www.telekom.mk

ЕМБС 5168660 | Основна главнина МКД 9.583.887.733,00

VII Влијание на КОВИД-19, конфликтот во Украина и економската криза врз бизнисот и врз финансиските извештаи

Во 2020 година, коронавирусот се прошири на глобално ниво, а неговото негативно влијание продолжува да ги афектира компаниите во целиот свет. Во 2021 и дополнително во 2022 година година веќе се појавија знаци на закрепнување, што резултираше со локално олеснување на рестриктивните мерки, како и зголемена мобилност на луѓето преку границите.

Менаџментот внимателно го следи влијанието на пандемијата врз работењето и им обезбедува дополнителни ажурирани информации на заинтересираните страни во согласност со развојот на ситуацијата. Понатаму, менаџментот е во тесна комуникација со локалните државни институции и постојано работи во согласност со официјалните насоки.

Друштвото брзо реагираше на ситуацијата со КОВИД-19. Друштвото продолжува да излегува во пресрет на зголемената побарувачка за поврзување преку нејзината мрежа и до сега нема идентификувано настани коишто би можеле да го загорзат постојаниот интерес на нејзиното работење. Дополнително, според проценката на менаџментот за идните парични текови, не се очекува неисполнување на резултатите на долг рок.

Менаџментот на Друштвото посвети значајно внимание на ликвидноста на купувачите поради КОВИД-19, и врз основа на искуството од последните месеци и идните очекувања од КОВИД-19, нема материјално значајни ефекти на стапките за исправка.

Годишната стапка на инфлација во ноември 2022 година изнесуваше 19,5% и таа е пониска во споредба со октомври 2022 година (19,8%) по константниот раст во текот на претходните 12 месеци. Забавувањето на растот на инфлацијата е резултат од пониското зголемување на цените на храната, стабилизацијата на порастот на цените на енергијата и умерениот пораст на базичната инфлација. Сепак, инфлацијата е резултат на фактори поврзани со набавките, односно, зголемувањето на цените за увоз на храна и енергија, вклучувајќи ја и домашната цена на електричната енергија и на енергијата за греење, коишто се под влијание на движењата на глобалниот енергетски пазар предизвикани од конфликтот во Украина¹. Освен тоа, нивниот долгорочен зголемен пораст има домино ефект врз цените на други производи и услуги.

Глобалното покачување на трошокот за енергија резултираше со значително зголемување на трошоците за енергија на Друштвото во текот на 2022 година, што изврши притисок на постигнувањето на резултатите. Сепак, Менаџментот вложи напори, преку пакет мерки за оптимизација, како и подобри комерцијални резултати, да ги надомести овие негативни трендови до највисок можен степен.

Тековниот воен конфликт во Украина и поврзаните санкции насочени против Руската Федерација може да извршат дополнително влијание врз европската и глобалната економија, покрај влијанието што веќе го изврши врз цените на енергијата, како што беше дискутирано погоре. Компанијата нема значајна директна изложеност на Украина, Русија или Белорусија. Сепак, влијанието врз општата економска ситуација може да резултира со потреба од ревидирање на одредени претпоставки и проценки во иднина. Компанијата го почувствува влијанието на кризата преку зголемените цени на енергијата. Идно долгорочно влијание може да се изврши на обемот на тргување, паричните текови

¹ Извор: НБРСМ “Најнови макроекономски показатели - Преглед на тековна состојба” денември 2022 година

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ

Адреса „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

и профитабилноста. Сепак, освен зголемените трошоци за енергија, Друштвото не почувствува други влијанија од конфликтот во Украина до датумот на овие финансиски извештаи.

Никола Љушев
Главен извршен директор

Славко Пројкоски
Главен директор за финансии

Истрага за одредени договори за консултантски услуги

На 13 февруари 2006 година, Маѓар Телеком АД, доминантниот сопственик на Друштвото, (преку Каменимост Комуникации АД – Скопје, мнозински акционер на Друштвото), објави дека е вршена истрага на одредени договори склучени од друга подружница на Маѓар Телеком АД, со цел да се утврди дали договорите биле склучени во спротивност на политиките на Маѓар Телеком АД или важечките закони или регулативи. Одборот за ревизија на Маѓар Телеком го ангажираше White & Case како свој независен правен советник за целите на спроведувањето на интерната истрага. Последователно на ова, на 19 февруари 2007 година, Одборот на директори на Друштвото, врз основа на препораката на Одборот за ревизија на Друштвото и на Одборот за ревизија на Маѓар Телеком АД, донесе одлука за спроведување на независна интерна истрага во однос на одредени договори во Република Северна Македонија.

Врз основа на јавно достапните информации, како и информациите добиени од Маѓар Телеком, а коишто беа претходно обелоденети, Одборот за ревизија на Маѓар Телеком спроведе интерна истрага во однос на одредени договори поврзани со активностите на Маѓар Телеком и/или нејзините подружници во Црна Гора и во Република Северна Македонија кои вкупно изнесуваа повеќе од 31 милион евра. Поконкретно, интерната истрага испитуваше дали Маѓар Телеком и/или нејзините подружници во Црна Гора и во Република Северна Македонија извршиле плаќања коишто се забранети со законите или прописите на САД, вклучувајќи го и американскиот Закон за спречување на корумпирано однесување во странство (ФЦПА). Друштвото претходно ги обелодени резултатите од интерната истрага.

Одборот за ревизија на Маѓар Телеком го информираше Министерството за правда на САД („МП“) и Комисијата за хартии од вредност на САД („КХВ“) за интерната истрага. МП и КХВ започнаа истрага за активностите коишто беа предмет на интерната истрага. На 29 декември 2011 година, Маѓар Телеком објави дека склучи конечни спогодби со МП и КХВ за решавање на истрагите на МП и КХВ поврзани со Маѓар Телеком. Со спогодбите завршија истрагите на МП и КХВ. Маѓар Телеком ги објави клучните услови од спогодбата со МП и КХВ на 29 декември 2011 година. Поконкретно, Маѓар Телеком објави дека склучил договор за одложено гонење за период од две години („ДОГ“) со МП. ДОГ истече на 5 јануари 2014 година, а врз основа на барањето на МП доставено во согласност со ДОГ, Окружниот суд на САД за Источната област на Вирџинија, на 5 февруари 2014 година, ги отфрли обвиненијата против Маѓар Телеком.

Во врска со локалната истрага од страна на државните органи во Република Северна Македонија и претходно обелоденетата информација во Финансиските извештаи на Друштвото за претходните години, во првостепениот кривичен суд сè уште се води кривична постапка против поранешни менаџери на друштвото.

Немаме сознанија за било какви информации како резултат на барања од кое било регулаторно тело или други надворешни страни, освен како што е опишано погоре, од кои би можеле да заклучиме дека финансиските извештаи можат да бидат неточни, вклучувајќи ги и ефектите од можни незаконски дејства.

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ

Адреса: „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија
Телефон: +389 2 3100 200 | Факс: +389 2 3100 300 | Контакт центар +389 2 122
E-Mail: kontakt@telekom.mk | Internet: www.telekom.mk
ЕМБС 5168660 | Основна главнина МКД 9.583.887.733,00

7